

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, VASARIS — FEBRUARY 4, 1986

Nr. 23

„Aušra“ Nr. 42(82)

Atsišaukimas į užsienio lietuvius

(Tęsinys)

Sustiprėjo antilietuviška veikla, lietuvių gyventojų persekiojimas, ir stebėkimas, mielas Skaitytojai, buvo uždrausti visi kontaktai su Tarybų Lietuva. Ne tik iš Pelesos, Smilginių ir kitų šios apylinkės kaimų, bet ir iš Gervėčių, Apsos, Brėslaujo apylinkių lietuviškų kaimo bibliotekų buvo išmestos ir sunaikintos lietuviškos knygos, o pašto skyriams uždrausta priimti lietuviškų Lietuvos TSR laikraščių prenumeratą. Vietiniai valdžios organai nuo to laiko iki šiol neįsileidžia iš Tarybų Lietuvos į Tarybų Baltarusijos lietuviškus kaimus jokios meno saviveiklos. Uždrausta čia lankytis iš Tarybų Lietuvos organizuotai ar neorganizuotai turistams, studentams, karštutyrininkams. Vietinė milicija, saugumas ir administracijos darbuotojai ne kartą sulaukia svečius iš Lietuvos, juos tardo, kratą, sunaikina foto juostas, atima Lietuvoje išleistas knygas. Jei iš Tarybų Baltarusijos valdomų lietuviškų sričių jaunuoliai ištrūkę į Tarybų Lietuvą baigia čia kokią mokyklą, tai dirbti jiems savo gimtajame krašte draudžiama.

Nors ir draudžiami Tarybų Baltarusijos lietuviškų sričių kontaktai su Lietuva ir vice versa — Tarybų Lietuvos su atskiromis nuo jos lietuviškomis sritimis, tai vis dėlto yra

ir Tarybų Baltarusijoje žmonių, kurie kontaktus nori palaikyti, ypač kai oficialiai Tarybų Lietuva draugiškai „lenktyniauja su Tarybų Baltarusija visose gamybos srityse (mat Tarybų Sąjungoje natūrali konkurencija paversta visiems įkyrėjusi lenktyniavimu). Toks buvo „Leninskij putj“ kolūkio pirmininkas, II pasaulinio karo veteranas Arkadijus Lapko. Jo laikais neišdildomą išpūdį palikdavo bendros vakaronės Vilniuje su Tarybų Lietuvos lietuviams ir Smilginių, Dubinių, Pelesos, Pavalkės kaimuose Vilniaus universiteto studentų kraštutyrininkų, kuriems sumaniam vadovavo prof. Č. Kudaba, apsilankymai tautosakos rinkimo tikslais. Bet ir už tokį bendrą vakaronių toleravimą ir simpatijas lietuviams, už nuosirdų bendravimą su jais Lapko prarado valdžios pasitikėjimą, ir Varanovo rajono partijos komitetas atleido jį iš darbo, o vėliau pasiūlė išsikelti kitur. Į jo vietą buvo paskirta jau anksčiau pagarsėjusi šiose apylinkėse savo šovininėmis tendencijomis lenkomanė Liucija Žilinskaja. Ji pirmoji Varanovo rajone uždraudė viešose vietose kalbėti lietuviškai. Už jos įsakymo nevykdomą kelias Pelesos gyventojų nubausta pinigėmis baudomis.

(Bus daugiau)

Amerika pagerbė žuvusius lakūnus

Cape Canaveral. — Kennedy Erdvės centre šeštadienį 5,000 centro darbuotojų ir žuvusių astronautų draugų susirinko atsisveikinimo ceremonijose. Direktorius Richard Smith pasakė, kad kiekvienais metais sausio 28 d. 11:39 val. ryto šios ceremonijos bus kartojamos. Lygiai tą valandą iš helikopterio į vandenyną buvo įmestas gėlių vainikas žuvusiems astronautams pagerbti.

Prezidentas Reaganas savo šeštadienio radijo kalboje palietė „Challenger“ tragediją ir pasakė, kad Amerika turi drąsiai toliau žygiuoti į erdves, nes ateitis priklauso narsuoliams, o ne baikiams.

Prezidentui pritarė ir savo atsakomoje kalboje demokratų atstovas, Floridos kongresmenas Don Fuona, pasakęs, kad be nuostolių nebūna jokių laimėjimų ir erdvės tyrinėjimus bei jos užkariavimą reikia tęsti toliau.

Houstone praėjusį penktadienį apie 10,000 žmonių atsisveikino su žuvusiais astronautais. Dalyvavo prezidentas Reaganas su žmona Nancy, astronautų šeimų nariai, išskyrus astronautės Judith Resnik šeimą, nes ji tuo pačiu laiku buvo Akron, Ohio, pamaldose vietinėje žydų sinagogoje. Prezidentas savo kalboje suminėjo vardais visus žuvusius, atskirai pagūdė jų šeimų narius, pasakodamas jiems, kad jų skausmu gyvena visa Amerika. Atsisveikinime dalyvavo Texas gubernatorius Mark White, Houstono meras, daug Kongreso narių, jų tarpe sen. Edward Kennedy su žuvusiu

prezidento Kennedy vaikais Caroline ir John, Jr. Prezidentas Kennedy laikomas erdvės tyrinėjimų pradininku, nes jis 1961 m. patvirtino žmogaus kelionės į Mėnulį planus.

Šį antradienį baigiamas valstybinis gedulas dėl tragiško astronautų mirties. Prezidentas pasakys Kongrese atidėtą „State of the Union“ kalbą. NASA toliau studijuoja šios nelaimės priežastis. Daug naujų žinių gauta iš privačių asmenų ir spaudos agentūrų padarytų erdvėlaivio pasikėlimo nuotraukų. Yra pagrindo spėlioti, kad iš vienos pagalbinės raketos dėl nežinomų priežasčių išsiveržęs liepsnos liežuvis pradėjo didžiosios raketos metalinę sieną ir palietė ten esantį skystą vandenilį. Tas sukėlė milžinišką sprogamą.

Karo laivas „Guam“ iškėlė iš vandenyno 13 pėdų skersmens didžiosios raketos galvą. Ji rasta toliau šiaurėje prie Georgijos krantų.

Sovietų Sąjungos žinių taryba paskelbė šeštadienį, kad sovietų kartografiškai nutarė ruošdami planetos Veneros žemėlapi, pavadinti du planetos kraterius žuvusių amerikiečių astronautų vardais. Vienas bus vadinamas „Judith Resnik“ krateriu, kitas „Sharon (Christa) McAuliffe“. Tass pabrėžia pranešime, kad nutarimas padarytas sovietų kartografų, kurie kuria Veneros žemėlapi.

— Šiaurinėje Airijos mi-nosvaidžiais buvo apšaudyta policijos nuovada, keturi asmenys sužeisti.



„Draugo“ trisdešimt ketvirtą romano konkurso jūrų komisija, posėdį turėjusi vasario 1 d. Iš kairės sėdi: Aušra Liulevičienė, Danutė Bindokienė ir Julija Švabaitė-Gylienė, stovi: dr. Alfonsas Šesplaukis ir dr. Bronius Vaskelis.

P. Afrika žada keisti sistemą

Cape Town. — Pietų Afrikos prezidentas Pieter Botha penktadienį nustebeino klausytojus, pareikšdamas parlamente, kad rasių atskyrimo politika — apartheidas — „yra pasenęs dalykas“. Jis pasakė, kad vyriausybė yra nutarusi apartheidą panaikinti, jai nereikia jokio spaudimo iš užsienių reformoms praversti. Asmenų identifikacijos dokumentai, kuriuos nešiotis buvo verčiama juodieji, bus panaikinti. Bus įvesti pasai visiems piliečiams: juodiesiems ir baltiesiems kartu. Jau ruošiamas įstatymas, kuris suteiks Pietų Afrikos pilietybę keturių juodųjų provincijų gyventojams, nors vyriausybė tas provincijas laikė nepriklausomomis. Juodieji gyventojai turės teisę pirkti namus savo getuose net ir tuose rajonuose, kuriuose gyvena baltieji, pranešė Botha.

Prezidentas pasirodė ir juodiesiems skirtose televizijos stotyse. Vyriausybė pradėjo plačią kampaniją Pietų Afrikos spaudoje ir radijo programose, bandydama įtikinti piliečius, kad jos politika keičiama, ir prašydama paremti numatomas programas. Prezidentas pareiškė, kad nors revoliucioneriai tikriausiai tryps kojomis ir komunistai toliau šauks savo melagystes, tačiau realybė bus ta, kad ateina pasikeitimai. Prezidentas suminėjo visas reformas, kurios jau pradėtos ir tas, kurios planuojamos. Bus sudaryta visų rasių patariamoji taryba, kuri nebus tik kalbėti mėgstančių forumas, bet bus pirmasis žingsnis į valdžios galią, kur balsą turės ir juodųjų vadai.

Juodieji abejingai priėmė prezidento kalbą. Opozicija tvirtina, kad reformų siūlymai yra pavėluoti ir permenki. Iki šiol juodieji opozicijos veikėjai atsisakydavo dalyvauti panašiose tarybose, nes sprendžiamoji galia vis likdavo tik baltųjų rankose. Kai kurie juodieji, kurie įsijungdavo į darbą tokiose tarybose, būdavo nužudomi politinių radikalų.

Botha pasakė parlamente, kad daugiarasė taryba bus patarėja vyriausybei, kuri

svarstys naujus įstatymus, suteikiančius juodiesiems daugiau politinių galių. Juodieji ateityje galės važinėti po visą valstybę, galės dirbti kur nori ir gyventi, kur jiems patinka, pranešė Pietų Afrikos prezidentas. Atsakydamas į reikalavimą paleisti iš kalėjimo juoda nacionalistą Nelson Mandelą, prezidentas pasakė, kad jis sutikų paleisti Mandelą, jei Sovietų Sąjunga paleistų Anatolijų Ščaranskį, 37 metų kompiuteriu specialistą ir paleistų iš ištremimo akademiką Andrejų Sacharovą. Angola turėtų paleisti Pietų Afrikos kapitoną Wynand du Toit, kuris pakliuvo į nelaisvę pernai gegužės mėn. Angoloje. Prezidentas Botha pareiškė, kad jis pasiruošęs pradėti derybas dėl tokio pasikeitimo kaliniams. Angola atsiliepė, kad ji sutiktų iškeisti kapitoną ir atiduoti kelių Pietų Afrikos kareivių kūnus, jei Pietų Afrika paleistų iš kalėjimų Angolos karius ir vieną Pretorijoje kalinamą kubietį.

Tiria raketą

Cape Canaveral. — NASA administratorius dr. W. Graham pasakė reporteriams, kad tragiškai nelaimę praėjusią savaitę greičiausia sukėlė viena iš dviejų pagalbinų raketų, kurios padeda erdvėlaiviams pakilti nuo Žemės. Dešinioji kieto kuro raketa įtariama, kad iš jos išėjo nelauktas liepsnos liežuvis, kuris galėjo pradeginti skysto kuro degalų tanką.

Turinėjimai vedami toliau. Praėjusį savaitgalį visoje Amerikoje vyko gedulingos pamaldos, iškilmingi susirinkimai. Lake City, Pietinėje Karolinoje, buvo atsisveikinta su juodu astronautu dr. McNair. Kalbą pasakė pastorius Jesse Jackson, gubernatorius R. Riley ir žuvusio astronauto brolis.

New Yorke viena gatvė — 112-toji — tarp Third Ave. ir Lexington, pavadinta McNair Place.

— Graikijoje suimti šeši vyrai ir dvi moterys. Įtariama, kad tai arabų teroristų grupė.

Komisija nepaskyrė „Draugo“ premijos

Buvo paskelbtas jau trisdešimt ketvirtas romano konkursas. Sudaryta jūrų komisija Chicagoje. Posėdį jūrų komisija, kurią sudarė pirmininkė rašytoja Danutė Bindokienė-Brazytė, sekretorė — redaktorė Aušra Liulevičienė, nariai — rašytoja Julija Švabaitė-Gylienė, prof. dr. Alfonsas Šesplaukis ir prof. dr. Bronius Vaskelis, apsvarstė ir išdiskutavo visus atsiųstus kūrinius, slapta balsavimu nutarė jokios premijos neskirti. Komisija rekomendavo „Draugo“ redakcijai tartis su kai kuriais autoriais dėl išleidimo atkarpos arba pasiūlyti išleisti atskiru leidiniu.

Posėdyje dalyvavo „Draugo“ redakcijos ir leidėjų atstovai Marijonu vienuolijos provincijolas kun. V. Rimšelis.

— Gynbos departamentas paskelbė, kad JAV karo laivai Viduržemio jūroje vėl siunčiami arčiau Libijos krantų. Kariniai pratimai buvo baigti praėjusią savaitę, tačiau po trumpo poilsio laivai vėl tęs „karo laivų diplomatiją“, kurios uždavinys toliau spausti Libijos diktatoriui.

— Svedijoj mirė 84 m. buvusi diplomata, vyriausybės narė, parlamento narė Alva Myrdal, kovojusi prieš ginklų lenktynes. Ji buvo Nobelio Taikos premijos ko-laureatė 1982 m. Jos vyras Gunnar Myrdal irgi buvo Nobelio 1974 m. ko-laureatas už ekonomiką. Tai pirmas atvejis, kad vyras ir žmona būtų laimėję Nobelio premiją už atskiras sritis, nors buvo dvi poros, apdovanotos už laimėjimus toje pačioje srityje.

— Costa Ricoje sekmadienį buvo prezidento, miestų savivaldybių rinkimai, dalyvavo apie 80 nuoš. balsuotojų.

— Jordano žiniomis, PLO pirm. Arafatas po ilgesnių pasitarimų atsisakė priimti Jungtinių Tautų rezoliucijas 242 ir 338, nes jose apie palestiniečius kalbama kaip apie pabėgėlius. Jos nemini palestiniečių teisės laisvai apsispręsti ir turėti savo valstybę. Taikos viltys gavo nemažą smūgį, nes PLO atsisako pripažinti Izraelio valstybę.

Popiežius Indijoje

New Delhi. — Popiežius Jonas Paulius II atvyko į Indiją, pabučiavo aerodromo žemę ir pradėjo savo vizitą valstybėje, kuri Azijoje, po Filipinų, turi didžiausią skaičių katalikų. Popiežių sutiko Indijos premjeras Rajiv Gandhi, jo katalikė žmona Sonia (italė) ir 14 Indijos arkivyskupų. Aerodromas ir gatvės, kuriomis popiežiui teko keliauti, stipriai saugojami kariuomenės ir policijos. Nemaža fanatiškų hindu grupė suorganizavo prieš svečią nukreiptas piktas demonstracijas. Popiežiaus atvykimo išvakarėse hindu radikalai suruošė New Delhi demonstracijas, grasino popiežių nužudyti, nes jis atvykęs skatinti indų tautą nusivokti nuo savo tikėjimo ir priimti krikščionybę.

New Delhi arkivyskupas Angelo Fernandes pripažino, kad indų nacionalistai priešina katalikų bandymams Indijoje pakelti diskriminacijos paliestas žemasias klases, parijus, vadinamuosius „neliečiamuosius“. Bažnyčios socialinės programos nepatinka valdančiai klasei. Be to, krikščionybė vis dar laikoma „vakaru“ atstove, kolonializmo liekana. Įdomu, kad Indijoje didžiausias nuosimtis katalikų yra Keralos provincijoje, kur gyvena ir daugiausia komunistų. Čia daugiau pasireiškia ir vadinamoji „išsi-vadavimo teologija“. Arkivyskupas Fernandes pripažino reporteriams, kad Indija yra dvasinių principų ir teorijų šalis, čia gyvena labai religingi žmonės. Kai popiežius kalbės apie sielą, indai jo klausysis, nes jie žinos, apie ką jis kalba.

Pasikeis kaliniams?

Washingtonas. — JAV administracija patvirtino vokiečių laikraščio „Bild“ paskelbtą žinią, jog šiomis dienomis numatoma pasikeisti kaliniams su sovietais. Už Vakaruose suimtus sovietų šnipus sovietai pažadėjo paleisti 8 ar 10 savo kalinių, jų tarpe Anatolijų Ščaranskį. Turimomis žiniomis, pasikeitimas įvyks vasario 11 d. ant Glienicke tilto Berlyne.

Ščaranskis, 37 m. amžiaus kovotojas už žydų teises, buvo suimtas 1978 m. Jis apkaltintas, kaip CIA šnipas, nutis-tas kalėti 11 metų. Kalyns 1982 m. buvo paskelbęs bado streiką, tačiau, prievarta maitinamas, liko gyvas. Jį aplankiusi motina 1984 m. sakė sūnau nepažinusi.

Praėjusią savaitę net ir Pietų Afrikos prezidentas kalbėjo apie Ščaranskio paleidimą, pažadėdamas paleisti iš kalėjimo juodųjų nacionalistų vadą Mandelą. Spėjama, kad prezidentas Botha nieko nežinojo apie Amerikos-Sovietų Sąjungos derybas dėl pasikeitimo šnipais. Sovietai vis kartoją, kad Ščaranskis buvo Amerikos šnipas, o ne koks disidentas ar kovotojas už žydų išvaizavimo teisę.

— Buvęs Honduro kariuomenės vadas gen. Lopez, karinei tarybai reikalaujant, atsisveikino su draugais ir išvažiavo į Ameriką, kur Houstone jau gyvena jo šeima.

— Sri Lankoj nemažą smūgį gavo sukilusių tamilų mažumos karinės jėgos. Valdžios kariuomenė užtiko tamilų slėptuvę, nušovė 60 tamilų karių.

Popiežius pirmą savo vizito dieną aplankė dvasinio Indijos vado Mahatmos Gandhi kapą. Gandhi daug prisidėjo prie Indijos atsiskyrimo iš britų imperijos ir nepriklausomybės atgavimo. Jis to siekė be smurto, taikiais keliais. Charakteringa, kad demonstracijas prieš popiežių organizavo ir labai aktyviai dalyvavo radikalas nacionalistas Gopal Godse, brolis Nathuram Godse, kuris 1948 metais nušovė Mahatmą Gandhį. Fanatikai prikiša popiežiui, kad jis atveža į Indiją „svetimą religiją“, kuri gresia Indijos vieningumui.

Pirmieji popiežiaus žodžiai Indijoje buvo: „Aš atvykau į Indiją, kaip taikos piligrimas, atveždamas vienybės linkėjimus. Bažnyčia visada trokšta prisidėti ugdat brolybę, taiką, susipratimą tarp tautų, teisingumą ir meilę“. Šventasis Tėvas pridėjo, kad Bažnyčia trokšta dialogo tarp įvairių tikėjimų žmonių, trokšta užmegzti vaisingą bendradarbiavimą.

Vatikano spaudos biuras paskelbė, jog popiežius Jonas Paulius bandys įtikinti indus, kad katalikų Bažnyčia negrašina Indijos valstybei, jos kultūrai ir tradicijoms, nors ji turi teisę augti ir stiprėti. Popiežius bus Indijoje 10 dienų, padarys apie 12,000 mylių, lankydamas įvairius miestus ir provincijas. Kalkutoje Motina Terese, 1979 m. Nobelio Taikos premijos laureatė, pasakė, jog popiežiaus vizitas Indijoje yra Dievo dovana. Popiežiaus vizitas Azijoje jau trečias nuo 1978 m.

Nes Delhi. — Popiežius Jonas Paulius II Indijoje susitiko su dvasiniu Tibetu budistų vadu Dalai Lama ir kalbėjosi 20 min. Kaip žinoma, 1951 m. Tibetą prisijungė komunistinė Kinija, ir Dalai Lama apsigyveno iševijoje.

Sausio 2 d. popiežiui viešint spėdijoms New Delhi stadione vienas vyras metė minioje „fajerverką“, kuris sprogo ir pradėjo rūkti. Policija skelbia, kad suimtas vyras yra katalikas iš Keralos provincijos. Jis jau seniai žinomas, kaip psichinis ligonis. Jis pasakė norįs atkreipti popiežiaus dėmesį.

Bibaro mieste policija suėmė 35 hindu aktyvistus, kurie organizavo generalinį miesto streiką tą dieną, kai atvyks popiežius. Hindų nacionalistų spauda priekaištuoja popiežiui, kad jis siekia paversti Indiją krikščioniška valstybe.

Popiežius savo kalbose Indijoje pabrėžia Indijos dvasinę gumą. Jis ragino: hindus, musulmonus, sikhus, budistus, parsius ir krikščionis bendradarbiauti ir sudvasinti pasaulį. Indijos žmonės turi intuciją, kad žmogaus prigimtis yra dvasinė. Kai kurie krikščionys per daug pabrėžia politinius ir ekonominius reikalus, pamiršdami žmogaus dvasią, pasakė popiežius.

KALENDORIUS

Vasario 4 d.: Gilbertas, Jovana, Vydimantas Arvilė.
Vasario 5 d.: Avitas, Agota, Gaudvinas, Birutė.

ORAS

Saulė teka 7:01, leidžiasi 5:08.
Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 45 l, naktį 35 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KAD BERAGĖ RAGUS TURĖTŲ – VISUS ŽMONES SUBADYTŲ

Laiškas, atsiliepiantis į pirmųskyčius atsakymus šiame skyriuje

P. Daktare. (kalba netaisoma, J.A.d.)

Žilas plaukas galvoja o velnias odegvoja. Ką čia Tamsta nuolatos rašonėji apei kitą galą, ir kaip Tamsta augytas per keletą mėnesių daugiau nieko tik Pederastai-Homoseksualai narkomanai alkoholikai, gal kaip patarlė sako, kuo pats kvepi tuo kita tepi.

Tie senukai prisiskaito Tamstos aprašymų na ir bėga į pirtį jieškoti kažkokių nenormalių pramogų, jieškotojui kad iškelčiau pirtį tai rūkštaus pieno nesukramtytu, keletą savačių. Kožnas turi vonią tegu išsimaudo, ir drabužius viršutinius išsivalo, tai nesmirdės kaip prarūgi mazgo. Tamsta irgi ne rožėmis atsiduoti, galėtai pasikeisti bent pančekas. O Tamstai į pirtį nereikės eiti nes aprašymas ir išvadinimas sportininkų pamišėliais atrodo užgavai visą Ameriką, ir šios svetingos šalies papročius. Duok Dieve kad praiečių nepastebėta, bet nemanau, labai užsigavę Amerikos lietuviai. Sužinojus Tamstos amžių 76 pusį priskaitoma suvaikėjimas tai gal dovannotina paaiškės vėliau.

Tamsta ragini jaunus motinas būti namuose su vaikais, bet pamiršti paklausti ar vyrai uždūrba užtenkamai išlaikyti šeimą, gal prarado darbą ir dabar gauna 14 tūkst. metam o pirmiau gavo 32 tūkst. šeima – namas – morgičius metam išaina 16-18 tūkst. tai jauna motina vaikus paveža kožna ryta pas beibi siter, ir skuba uždūbti duonai padėti išlaikyti šeimą, namus. Tamsta visus mokini dvasinių vertybių, bet pats parodys pavizdį. Pinigų turi daugiau kaip proto, tai sumokėki padovanoki bent 10-12 šeimų morgičius, ir motinos bus namuose augys vaikus, nereikės vesti vaikus 16 mylių per laukus į beibi siter namus, nereikės bijoti kad mašina veido odos, ir pagaliau velnias grobty vaikus, kad keibisiterės namuose neužsikrėstų ligomis, kad iš beibi siterės namų nepaklystų vaikai, nes beibi siterės ne mama ir ne močiutė, ji pirma gelbės savo vaikus nelaimės atveju, bet ne svetimo.

Be to mes galvojome kad vaikų paženklimas didžiausia naujiena, o kaip gavome apointment už 8 dienų tai buvome 14 iš eilės, pasirodo kad Tamsta galvoji apei pjovimą suvima deginimą ar kitokį dėl grožio kosmetikos hirurgija, arba raukšlių išgraviravima ištempima veido odos, ir pagaliau velnias žino ką tamsta tenai mali bet nei pjovė nei suvė 5 raides ir šviesios ružavos spalvos ir du vaikai 2 sekundės darbo 80 dol. Viena jauna šeima išvyksta 5 met. į Pietų Ameriką visi buvi sunumeruoti, ir jiems apmokėta jų darbovietės.

Ar jums reikalinga manai dėl grožio visai ne dėl apsaugos nelaimės atveju ir tas Tamstos parašymas sukėlė pas daktarą nemažai juoko. Tiek to pagal Jūsų pasakymą kožnas kitaip durnavoja, įskaitant ir Tamstą.

O dėl tos popurelios ligos AIDS tai Jūs su didžiausiu

kvailiausiu kažkokiu asmenybių iešiojimu, visiems jais siūlydams, bet pats nebūdamas subrendęs asmenybenežiūrėdamas, kito asmenio, svarbiausia motinos nuosirdaus klausymo dėl jos sūnaus baseine maudymosi, kę tamsta atsakei, ir kuo pavertei tą motiną, ir jos sūnų, padarei – atsakei ne kaip daktaras, bet kaip asmenybės ir išsiauklėjimo niekada neturėjas ir jau atrodo per senas turėt. Aš galvoju Tamsta turėjai labai nemaloniją jaunystėje – vaikyste nes jai vaikas buvo tėvų mylimas ir užaugęs atsimins. Tamstai visada užkliūva ir kaltini tėvus, jai vaikus pavogė ar kita nelaimė jaunam asmeniui. Žinai ką aiki į bažnyčią ir prašyk Dievo – Motinos atleidimo, kad nekristų ant Jūsų tų dingusių vaikučių tėvelių ašaros. Mes gyvenime negirdėjome tokio žiauraus išsireišimo ir tėvų apkaltinimo kaip Tamsta apkaltinai, nepažysti gyvenimo šeimų, ir nesupranti to skausmo, ir jai nežinai tai geriau visai neatsakyti į klausymą.

Užbaikite nors kartą apie tą antrą galą rašyti, geriau pamokykite senus prarūgius dvasios svarumo, negana tik kvepiančiu muilu nusi-prausti, bet ir drapanas svarias reikia turėti, gali vėmti kaip atsisėda prie to paties stalo.

Taigi atrodo kad dvasinių nesubrendėlių yra visokio rango asmenų. Už viską galima atleisti – pateisinti, bet nei Dievas nei tėvai niekada nedovanos asmeniui kuris drysta į kraujuojančią žaidžą įpilti sauja druskos. Tokį žiaurų darbą gali tik padaryti asmenybe nesubrendęs ar jau su protu susipykėš asmuo.

Ir su kažkokiu jausmu save bus namuose augys vaikus, nereikės vesti vaikus 16 mylių per laukus į beibi siter namus, nereikės bijoti kad mašina veido odos, ir pagaliau velnias grobty vaikus, kad keibisiterės namuose neužsikrėstų ligomis, kad iš beibi siterės namų nepaklystų vaikai, nes beibi siterės ne mama ir ne močiutė, ji pirma gelbės savo vaikus nelaimės atveju, bet ne svetimo.

ŠIO SKYRIAUS PRIERASAS

Ne tik rašantysis turi būti teisingas ir aiškiai suprantamas, bet ir skaitantysis turi pareigų: jis turi suprasti taip, kaip parašyta, o neišsigalvoti rašte neminimų dalykų. Gaila, kad taip išėjo, jog Tamsta savos, kaip skaitytojos, pareigos neatlikai. Dėl to ir prasi-dėjo Tamstos vargai. Nieko naujo neparasėi, nes nuo Adomo – Jėvos tokių beragių bady-masis yra visiems kenkiantis ir visų nekenčiamas. Jų tokių bus nemažai mūsų tarpe tol, kol mes nusiteikimais bent kiek geravališkesni netapsime. Taip, ir nė iš vietos kitaip!

Iš laiško Tamsta atrodo labai karinga esanti: netiesą už tiesą laikanti (nenusimink, tokių nesuskaitoma gausybė); nepaplaukiui Tamstą glostančius purvais apdrabstanti – tiesiog tokius subadyti be ragų



Alvudo pažmonyje Lietuvis sodyboje momentas iš kun. Juozo Juozevičiaus pagerbimo: Anelė Kirvaitytė įteikia gelę, kaip išraišką pagarbos ir padėkos visų dalyvių gerbiamaam jubiliatui.

Nuotr. M. Nagio



Kun. Juozas Juozevičius dvasiniai pasitarinauja ligoniams Lietuvis sodyboje jo pagerbimo dienoje.

Nuotr. M. Nagio

geidžianti: seneliams taip tvotvi pasirengus, kad jie rūgusio pieno per 2 savaites negalėtų sukramtyti (koks vaizdas išsireišimas! Esate gabi – tik kaip be krantų upę gyven); net 34 metų savo sūnui antausius apdovanojanti ir mananti, kad asmenybę jo taip aptvarkysianti (išeina, kad jis jau prieš 34 metus motinos – auklėtojos stokoje – tai kur Tamsta tada buvai – negi ir tada taip badeisi ragų neturėdama!) Gaila, kad Tamstos karingumas dingsta po tokio savo nusiteikimo išliejimo, nes Tamsta PASIRASITYTI neidėrsiai. Taip geri žmonės nesielgia. Tai Deglių Begėdžių darbas. Koks didelis nuostolis visiems: būtume sužinoję, kas ta tokia (pirmuo-se čia talpintuose laiškuose buvusi „MOČIUTĖ“) baili drąsuolė taip energingai be ragų besibadanti yra.

Šis skyrius atspirašo Gerb. Skaitytojų Reikalas toks. Kad tokių be ragų besibadantių mūsiškių taip daug nebūtų ir lietuviškos veiklos netrukdytu – tai nei Aisopo, nei A. Giedriaus paskėčių apie tokias berages knaisytojas nereikėtų – tada ir šis laiškas neterštų šito brangaus puslapio.

Papeikimą (nevengdamas ir pagyrimo) kiekviena, įskaitant šį skyrį, vertina tik tada, kai tokia atyda esti tik pagerbto asmens išreiškiamas. Šitie visi Tamstos svaiciojimai, kaip nuo gulbės sparno vandens lašai, nurieda nepalietę apdrabstomųjų.

Jei bent viena (ar vienas) tokių beragių begėdžių dabar čia, kaip veidrodyje, pamatys savo menkystę ir nusiteikis keltis iš nevisuomeniško guolio ir liausis tiesiog klasiškos nežmonišku kitus drabstyti – pasiteisins šio laiško paskelbimas, nes mes visi siekiame vis didesni savyje ir mūsųose dvasinio apsveikimo.

Tuo šį dalyką būtų galima ir baigti, jei šis reikalas nebūtų toks tragiškas, koks jis iš tikrųjų yra: vaikai ir seneliai šiame krašte daugeliu atveju yra apgalvintame stovyje – jie neretai čia esti vien tik daiktais laikomi.

Už tai mes turime tvarkytis taip, kad būtume savais elgesiais žmogaus vardo vertais – tikrais tos didžios šeimos nariais ir teiktume tiek dar negimusiam, tiek jau gimusiam, tiek seneliui tinkamas gyvenimo sąlygas. Taip ir jokiū būdu ne kitaip.

Dabar mes tapome savikaudžiais. Mus trukdančius vaikus mes daiktais laikome: vienus dar negimusius žudome, o kitus – jau gimusius visokeriopa aplėdžiame. Ir visada mėginame sveikam galvojimui nepriimtina pasiteisinti. Mes net Kristaus metų sulaukusiems vaikams antausius skaldome – ir tariamės gerai darą.

Dabar daugelis čionykščių negalvoja, kad šis kraštas, tarsi didelė šeima, be išauklėtų vaikų dar šioje kartoje susilauks karčios nedalios – neteks turimų gėrybių ir viso kito, ko buvo siekta apsilėdžiant svarbiausiam dalyke: talkinime vaikui bręstant į tikrą – geravalį žmogų.

Būtinai reikia dabar apie tai svarstyti ir tinkamai dirbant, užbėgti už akių didžiai nelaimėi, kuri gresia šiam kraštui, o taip pat ir mums ir rengiasi ateiti neišauklėto vaiko pagelbėstima.

Toks užbėgimas yra tikru tėvu – tikra motina tapimas ir jiems tokiomis tapti padėjimas, o ne vien išgertuvėmis – pabaliavojimais ir panašiais menkniekiais gėrėjimais. Žmonės, nepasimoką iš istorijos, yra maži vaikai. O rusų tautos istorija mums yra labai gera pamoka. Todėl nuo malonių, nereikalingų, be jų apseiti galimų menkniekių visi eikime prie nors sunkių, bet esminių savo gyvenime dalykų, jei nenorime prasmegti į tikrą pražūtį.

Mat, be žmoniško vaiko šeimai yra nustatyto laiko veikimo bomba šiam kraštui. Ji tikrai jį ir mus susprogdins, jei amerikiečiai nedrįbs ir jei mes jiems netalkinsime tikrai žmoniškos naujos kartos užsigauginime.

Tas darbas ir ta talka yra kuo daugiau ir kuo greičiau asmenybe sveikų žmonių užsigauginimas ir jų tokių tinkamas vietas laiku ir pakankamame kiekyje patalpini-mas.

Aišku, kad mums visiems lietuviams, įskaitant ir Tamstą šio laiško pateikėją – gabią, net žemaitę kelias šio laiško sakinius primenančią, yra nepakeliui su šio krašto ne tėvu ir ne motina! Taip, ir nė kiek ne kitaip!

Todėl dabar visi grįžkime į sveiko, tikrai lietuviško, taupaus, tik pagal turimas išgales besiverčiant ir vaikų neapleidžiant – jų „Beibi siterių“ nepalikant gyvenimo kelią. Meskime dabar dešrą, kad vėliau kumpis mums nukristų.

O seneliai iš mūsų nedaug ko, o tik vieno dalyko tereikalauja: laikymo juos žmonėmis, o ne daiktais, nes jie turi tuos pačius jausmus kaip ir mes visi. Jie prašo mums atleisti jiems, kai jų atmintis sumenksta, kai jie sriubą išpila ar kai jiems seilė pro lūpų kraštą išteka. Jie prašo mūsų neatstumi jų, kai jie viduriais bei šlapimo takais sunegaluoja ir atsiduoti pradedą.

Nė sakyti nereikia, kad Tamstos atsiėšimas senelių atžvilgiu laiške minimas yra mums nepriimtinas. Mes visi turime pagelbėstinčiai apseiti senelių atžvilgiu, o ne bėdintis jais, ne pamokslauti jiems, ką jie turi daryti, nes jie yra nepajėgūs mūsų įsakymus vykdyti. Juk ir mums senatvė ne už kalnų, todėl mes dabar kraukimės kraiti savai ateičiai kuo geriausiai senelius prižiūrėdami – tarsi savus tėvus prieš akis turėdami.

LINŲ SĖJIMO DIENĄ...

Pirmosios sėmenų saujos išbėrimas – tai pats svarbiausias sėjimo momentas. Tai auka žemei, derlingumo dvasioms, protėvių vėlėms. XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje, pradedant ir baigus bet kokį darbą, būdavo persi-žegnojama: „Prie kiekvieno darbo pradžių žegnodavosi, kad bedirbdamas nesusižeitų“ (Anykščiai). Dirvą žegnojo, „kad joje nebūtų velnio“ (Telšiai), kad „Dievo laiminti linai geriau auga“ (Zarėnai). Matyti, dėl to, pamačius gražius linus, būdavo sakoma: „Čia jau sėta ir Dievo sėdeta“, o prastus – „čia velnio sėdeta“ (Saldučiškis).

Kai matai gerą žmogų, galvoti, kaip juo pasekti: kada matai blogą – patyrinėk savo paties širdį.

Konfucijus

**DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-181000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 – Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas neįsiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur – Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30–4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nuožūtra. Nesunaudotu straipsnių nesugaus. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už ekel-bimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimus skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augsiai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Ie neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. – 476-2400
Val pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. – 233-8553
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleistų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BULDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasnio ofisa perėmė
DR. S. LAAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4;
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS –
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasnio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel.: 636-2992
Valandos pagal susitarimą

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
Kitos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 586-7756

Ofs. tel. 566-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

LIETUVIŲ RELIGINĖ ŠALPA

Prie mūsų išėjimo sukurtų didžiųjų organizacijų, kurios labai svarbius darbus Lietuviams, lietuviams ir išėjimui atlieka, ne paskutinėje vietoje reikia išskirti Lietuvos Katalikų Religinę šalpą (angl. Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc.) Formalios „krikšto“ data yra 1961.II.2. Tada ši organizacija buvo New Yorko valstijoje įregistruota kaip pilno nesiekianti religinės labdaros organizacija. Jai buvo suteiktas ir atleidimas nuo mokesčių.

Tačiau, kaip kiekvienas žmogus, taip ir organizacija turi savo gilesnes „šaknis“. Štai kai kurios jų. Jau 1942 m. Amer. lietuvių Kunigų vienybė sudarė komitetą šelpti nuo karo nukentėjusius lietuvius. Kai 1944 m. Amer. lietuvių tarybos iniciatyva buvo įsteigta BALFas, Kunigų Vienybė labai artimai su juo bendradarbiavo ir buvo viena jo steigėjų. Jai pasisekė iš Amerikos Katalikų vyskupų fondo vysk. V. Brizgys vardu gauti stambiai auka, kuri buvo perduoda Balfo pirmininkui kan. J. Končiui. Ir kitos aukos būdavo įnešamos iš Balfo sąskaitų. Iš jų dalis tekdavo religinei lietuvių šalpai. Tokia buvo ir aukotojų intencija.

Religinės šalpos pirmąjį statutą paruošė kan. J. Končius ir, kaip jau buvo minėta, 1961.II.2. buvo sutvarkyti jos teisiniai formaliai. Religinė Šalpa (LKRŠ) visą laiką pirmininkavo vysk. Vincencas Brizgys, bet reikalų vedėjai bei tarnautojai keitėsi. Pirmuoju reikalų vedėju buvo kun. Stasys Raila. Pirmoji būstinė buvo Brooklyne, 1965 m. perkelta į Masspeth, N.Y., o 1978 m. LKRŠ centras įsikūrė prie Prancūzų vienuolyno Brooklyne, N.Y.

Pirmieji rėmėjai buvo suorganizuoti 1972 m. Chicagoje. Netrukus jie įsisteigė ir kitose lietuvių kolonijose. Jiems iš pradžių vadovavo LRKŠ igaliotinis kun. Kazimieras Kuzminskas. Tačiau, kaip dažnai mūsų būna, atsiradus nuomonių skirtumams, jis iš savo pareigų pasitraukė ir sukūrė savarankišką LKB Kronikoms leisti sąjungą, nepriklausomą nuo LKRŠ ir nuo Lietuvos Kunigų vienybės. Tai buvo lyg „spiečius“ iš bendrojo bičių avilio, bet spiečius pozityvus: ir viena ir kita organizacija didelius darbus atlieka.

LKRŠ organizacijos tikslas, kaip ji nusako LE (XXXVI, 351 psl.) yra toks: „Gelbėti ir ginti tikėjimo reikalus Sovietų S-gos okupuotoje Lietuvoje ir teikti pagalbą Lietuvos bažnyčioms ir religijai palaikantiems, šelpti besirengiančius ir dvasišką luomą laisvame pasaulyje, kad atėjus laikui jie galėtų dirbti Lietuvoje (šiam reikalui veikia Lietuvos pasaulikimų fondas).“

1976 m. LKRŠ organizacijoje įvyko persitvarkymai. Reikalų vedėju kun. St. Raila pakeitė naujas energingas vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius, gimęs 1928 m. Baltimorėje. Jo ir kitų vadovų rūpesčiu 1979 m. LKRŠ buvo JAV vyskupų pripažinta kaip mišioms remti organizacija. Reikalų vedėjas galėjo lankyti ne tik lietuvių, bet ir kitataučių parapijas visoje Amerikoje, savo pamokaluose pristatytį Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą ir praveisti rinkliavas.

Tais pačiais metais į LKRŠ centrą atėjo dirbti vedėjų pavaduotojos – Gintė Damužytė ir Marija Skabeikienė. Susilaukus geros talkos, LKRŠ centras žymiai praplėtė savo veiklą, ypač informaci-

jos srityje. Buvo apsispręsta skubiai pristatyti išėjimui ir kitataučiams vėliausias žinias iš okupuotos Lietuvos. Šiam reikalui 1980 m. įsteigtas Lietuvos Informacijos centras, kaip LKRŠ padalinys, G. Damužytės vadovaujamas. Per penkerius metus jis sustiprėjo ir išplėtė savo veiklą, užmegdams gilesnius ryšius su religinėmis, žmogaus teisių gynimo ir kitomis organizacijomis, su spauda. Darbui palengvinti, pasinaudojant 1982 m. Aldonos Mitchell palikimu Religinė šalpa, buvo įsigytas kompiuteris, palengvinęs informacijos darbą. Jau nuo 1976 m. LKRŠ siuntinėjo JAV vyskupams, senatoriams, kongresmanams, redakcijoms ir kt. LKB Kronikų vertimus anglų kalba, kuriuos tada leido Kunigų vienybė, mėcenatų remiama. 1984 m. Religinė šalpa galutinai perėmė LKB Kronikoms atskirų numerių vertimą į anglų kalbą, jų leidimą ir išsiuntinėjimą 6000 egz. tiražu. Iš jų apie 1000 egz. pasiekia religines institucijas, o kiti 5000 egz. siunčiami jau minėtoms pasaulinėms institucijoms, spaudai, radijui, ambasadoms, korespondentams ir atskiriems asmenims.

Okupuotos Lietuvos pagrindinio spauda (LKB Kronika, „Aušra“ ir kt. leidiniai) bei nuotraukomis iš religinio gyvenimo persekiojimo ir kita medžiaga Lietuvos Informacijos centras greitai aprūpina „Draugą“, eilę kitų lietuviškų laikraščių, Amerikos balso, Laisvosios Europos, Vatikano radijos, Eltą, lietuviškus veiksnius. Pažymėtina, kad Vatikano radijas dažnai beveik ištiesai perduoda Lietuvos pagrindinio spaudos tekstuos radijo bangomis į Lietuvą, kur tos žinios labai klausomoms. Iš čia yra ir pagrindinio spaudos skaitytojų (tiksliau klausytojų) gausa, kai mūsų tautiečiai, jau daugelis metų neturį Lietuvoje reikiamos objektyvios informacijos, visą laiką maitinami tik bolsjevinine propaganda, tik iš užsienio tesužino, kas vyksta pasaulyje ir pačioje Lietuvoje.

LKRŠ ir jos Informacijos centras, informuodamas Lietuvos žmones, išėjimui lietuviams ir kitataučius apie religijos persekiojimą okupuotoje Lietuvoje, registruodamas faktus ir juos pateikdamas kam jų reikia, kaupdamas dokumentinę medžiagą, atlieka labai didelį darbą, kurio neįstengia ar nepajėgia atlikti kiti mūsų veiksniai.

Pažymėtina, kad Liet. Informacijos centrui pavyko pralaužti ir „tylos sąmokslą“ JAV-bių spaudoje, kai ji vis vengdavo skelbti žinias apie religijos ir kitų žmogaus teisių bei laisvių suvaržymus Lietuvoje. Šiandieną tokios naujienos, ypač vyskupijų laikraščiuose, nebe naujiena.

Religinė šalpa vadovauja penkiolikos kunigų direktoriatams, kuriams pirmininkauja ilgametis LKRŠ pirmininkas vysk. Vincencas Brizgys. Direktoriatui yra atsakingas reikalų vedėjas ir jo štabas. Lietuvių kolonijose LKRŠ turi savo igaliotinius. Reikalingos šalpai ir kitiems darbams lėšos ligi šiol sėkmingai renkamos aukų keliu, dažniausia parapijose.

25 metų LKRŠ „krikšto“ sukakties proga linkėtina šiai taip labai naudingai ir reikalingai institucijai, ypač juos uoliams darbuotojams, geriausioms sėkmėms. Baigsime savo laiku vieno dvasininko dar Lietuvoje pasakytais žodžiais: „Viską aukokime Lietuvai, o Lietuvą Dievui“.

b. kv.

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS KLAUSIMU

Vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM pasisakymas

Šių metų sausio 22 d. „Draugė“ išspausdintas Algimanto Gečio straipsnis „Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikla dėl Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lietuvai“. Tame straipsnyje kalbama apie PLB kraštų valdyboms išsiuntinėtą aplinkraščių, kuriuo valdybos yra raginamos, remiantis 1983 m. PLB seimo nutarimu, iki šių metų kovo 4 d., šv. Kazimiero šventės, pasiūti popiežiui prašymą, kad jis Vilniaus arkivyskupiją (tiksliau, Vilniaus arkivyskupijos dalį, kuri Sovietų yra priskirta okupuotai Lietuvai) priskirtų prie Lietuvos bažnytinės provincijos. Toliau straipsnyje teigiama, kad artėjanti 600 metų krikščionybės Lietuvoje sukaktis sudaro „tinkamą ir nepakartojamą progą Vilniaus arkivyskupijos klausimą išspręsti Lietuvos naudai“.

Jūs esat paskirtas vyskupu lietuviams katalikams, gyvenantiems už Lietuvos ribų ir taip pat esate vyriausias krikšto jubiliejaus minėjimo pasirėmimo vadovas. Jūs turėsite audienciją pas Šv. Tėvą, kalbėjęs su Vatikano valstybės sekretorium kardinolu Casaroli bei kitais aukštais Vatikano pareigūnais ir buvute susitikęs su Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku arkiv. L. Poviloniu. Būtų įdomu sužinoti, ką Jūs galvojate apie tame straipsnyje keliamus klausimus.

— Kokia yra dabartinė Vilniaus arkivyskupijos padėtis?

— Lenkijai okupuavus Vilniaus kraštą, Tarptautinė ambasadorių konferencija 1923 metais, nepaisydama Lietuvos vyriausybės protestų, lenkų užgrobtas Vilniaus sritis pripažino Lenkijai. Kadangi užgrobtas Vilniaus kraštas tarptautine ambasadorių sutartimi buvo pripažintas Lenkijai, Vatikanas 1925 metais darydamas konkordatą su Lenkija, Vilniaus krašto vyskupiją prijungė prie Lenkijos bažnytinę provinciją. Bet kai 1945 m. Vilniaus arkivyskupas Jalzykowski persikėlė į Lenkiją, jo jurisdikcija Lietuvoje pasilikusi arkivyskupijos daliai pasibaigė. Vatikanas, neatisklausęs Lenkijos, kaip to reikalavo konkordatas, tai Vilniaus arkivyskupijos daliai paskyrė lietuvių arkivyskupą M. Reinį. Jam žuvus Sovietų kalėjime, paskyrė vysk. K. Paltaroką, o šiam mirus — vysk. J. Steponavičių. Dėl šio patvarkymo smarkiai reaga-

vo Lenkijos ambasadorius Romoje, nurodydamas, kad yra pažeisti konkordato nuostatai. Vatikanas į tai nekreipė dėmesio.

Dabartinė Lietuvai priskirta Vilniaus arkivyskupijos dalis neturi jokių ryšių su Lenkijos bažnytine provincija. Ji yra pilnai jungta į Lietuvos vyskupų konferenciją. Pagal oficialų Vatikano leidinį „Annuario Pontifico, 1985“, Vilniaus apaštališkųjų administratoriumi yra vysk. J. Steponavičius („impe-dito“ — sutrukdytas eiti pareigas) ir Vilniaus arkivyskupijos adresas yra: „Kretingos g. 16, Vilnius, Lietuva, Lithuania (p. 643-644). 1983 m. Sovietnias neleisus vysk. Steponavičiui atvykti Romon vizitui „ad limina“, Vilniaus arkivyskupijos valdytojas kun. V. Gutauskas buvo popiežiaus priimtas kartu su Lietuvos vyskupais.

— Kaip Vatikanas sprendžia panašius tarptautinius teritorinius klausimus?

— Vatikanas nesprendžia tautų ar valstybių sienų. Kol sienos nėra nustatytos tarptautinėmis sutartimis, teisėtai ar neteisėtai naujai prijungtas sritis Vatikanas pasiima tiesioginėje savo globoje ir paveda valdyti apaštališkiems administratoriams, o ne ordinarams vyskupams. Vatikanas tik tuomet daro oficialius galutinus patvarkymus, kai teritoriniai klausimai yra išspręsti tarptautinėmis sutartimis.

Pavyzdžiui, prieškarinės Vokietijos rytinės sritys po II-ojo pasaulinio karo buvo priskirtos Lenkijai. Ilgą laiką šios buvo valdomos apaštališkųjų administratorių ir, tik 1972 m. V. Vokietijai ir Lenkijai pasirašius sutartį sienų klausimu, tų sričių vyskupijos buvo prijungtos prie Lenkijos bažnytinės provincijos ir paskirti vyskupai ordinarai. Panašiai atsitiko ir su tomis vyskupijomis, kurios atiteko Rytų Vokietijai. Kai R. Vokietija galutinai susitarė dėl sienų, tada Šv. Sostas sutarė R. Vokietijos vyskupijas, tačiau jas pasilikio savo tiesioginėje priklausomybėje. Prieš tai minėtame Vilniaus krašto klausime ne Vatikanas nustatė Vilniaus priklausomybę, bet Tarptautinė ambasadorių konferencija. Ir dabartinio Sovietų Sąjungos savavališko Vilniaus krašto padalinimo Lietuvai, Lenkijai ir Gudijai Vatikanas nepripažįsta ir, sprendžiant iš Vatikano poli-

tikos, nepripažins, kol nebus nustatytos sienos tarptautine sutartimi.

— Ar iš viso galimas šiuo metu Vilniaus arkivyskupijos statuso pakeitimas?

— Kaip minėjau atsakydamas į antrąjį klausimą, Vatikanas oficialių pakeitimų nedaro, kol pasikeitusių sienų klausimai nėra tarptautinėmis sutartimis sutvarkyti. Lietuvai priklausomas visas Vilniaus kraštas, ne tik jo dalis. Sovietų Sąjunga Vilniaus arkivyskupiją suskaldė į tris dalis. Lenkijai ir Lietuvai priskirtos dalys turi apaštališkus administratojus, o Gudijai Sovietų Sąjunga neleidžia skirti jokio apaštališkojo administratoriaus. Vienas aukštas Vatikano pareigūnas pakartotinai pareiškė, kad Vatikanas šiuo metu savo laikysenos nepakeis, nes priešingu atveju reikėtų Sovietų vienašališkai nubrėžtų sienų ir tuo pačiu Lietuvos aneksijos pripažinimą. Pagal jį sovietai seniai to siekia tik dėl savo, o ne bažnytinio intereso.

— Straipsnyje teigiama, kad artėjanti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis sudaro ypatingai tinkamą, nepakartojamą progą išspręsti Vilniaus arkivyskupijos klausimą Lietuvos naudai.

— Šv. Tėvas yra mums labai palankus ir puikiai supranta, kaip jautrus yra mums Vilniaus klausimas. Bet, kaip minėjau anksčiau, šio klausimo išsprendimas yra surištas su Lietuvos aneksija ir Sovietų Sąjungos savavališko Vilniaus krašto sienų nustatymo nepripažinimu. Turint tai galvoje, aš manau, kad Šv. Tėvui būtų labai sunku surasti magišką formulę, pagal kurią galėtų patenkinti mūsų prašymą, nepažeidžiant Lietuvos valstybinių interesų. O kiekvienas nepatenkintas prašymas savaime sukeltų tam tikrą nepasitenkinimą, erzelį. Todėl man atrodo, kad suplakti religinį momentą — tautos krikštą — su painiu politiniu klausimu būtų neracionalu; galime sudrumsti visą jubiliejaus nuotaiką, jubiliejaus, kuriam taip vieningai ruošiamės.

— Visiems yra žinoma, kad Jūs gražiai bendradarbiaujate su PLB ir kad ji yra įsijungusi į centrinį Lietuvos krikšto jubiliejaus komitetą, o jos atstovai įeina į vykdomąjį komitetą. Iš Jūsų čia duotų atsakymų aiškėja Jūsų nepripažinimas, kad PLB seimo

nutarimas būtų vykdomas šiuo metu. Ar tas nuomonų skirtumas nepakenks tolimesniam bendradarbiavimui, ypač jubiliejaus pasiruošime?

— Aš labai vertinu PLB visuomeninį ir kultūrinį darbą ir esu dėkingas už nuosirdų bendradarbiavimą. Taip, šiuo klausimu mūsų nuomones skiriasi, bet esmėje turbūt dėl skirtingų informacijos šaltinių ar jų interpretacijos.

P.A.

SPEKULIACIJA LENKIJOJE

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Nuo vasario 1 d. Lenkijos 49-niose apskrityse (čia įskaitoma Varšuva) bus laisvai parduodama mėsa. Ūkininkai turės tik įrodyti, kad ji yra jų nuosavybė ir veterinarų patikrinta.

Tačiau, skaitant partijos organą „Trybuna Ludu“, į koki metasi abejonė, ar atsirastų ūkininkų, nežūrint pvz. Varšuvos turgavietėje tai prekybai skiriamos vietas ir laisvai dudamų baltų žiurštų? Mėsa yra normuojama preke, skiriamą mėnesį gyventojui 3 kg. Girdi, parduodant be kortelių mėsa, jos pareikalavimas nepadengs gyventojams skiriamos normos. Iš kitos pusės, ūkininkams oficialiai parduodant mėsa turguje, jie „numuš“ juodos rinkos kainą, kur žlotai dažnai pasiekia astronominius skaičius.

Visa tai yra žinoma vyriausybei, nes įvedus korteles, sužydojo juodoji rinka. Kiekviena įstaiga, darbovietė ar gyvenamas miesto kvartalas turi „pani cieliencina — ponią teliokiene“ t.y. kaimo moterėlę, kuri maišė atgabena mėsa į miestą. Krautuvių didelio pasirinkimo nėra, tuo tarpu, „pani cieliencina“ parduoda įvairių rūšių, pramta tikrą nepasitenkinimą, erzelį. Todėl man atrodo, kad suplakti religinį momentą — tautos krikštą — su painiu politiniu klausimu būtų neracionalu; galime sudrumsti visą jubiliejaus nuotaiką, jubiliejaus, kuriam taip vieningai ruošiamės.

— Visiems yra žinoma, kad Jūs gražiai bendradarbiaujate su PLB ir kad ji yra įsijungusi į centrinį Lietuvos krikšto jubiliejaus komitetą, o jos atstovai įeina į vykdomąjį komitetą. Iš Jūsų čia duotų atsakymų aiškėja Jūsų nepripažinimas, kad PLB seimo

Turėjimas skirtingos nuomonės viename ar kitame dalyke nėra jokia kliūtis nuosirdžiam bendradarbiavimui, siekiant bendro tikslo. Prieš mūsų akis stovi didelės reikšmės uždavinys — krikščionybės reikšmės lietuvių tautai išryškinti ir religinis atsinaujinimas. Tiek Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, tiek atskirų kraštų Lietuvos Bendruomenės yra pakartotinai pareiškusios, kad glaudžiai bendradarbiaus ir vieningai dirbs Lietuvos krikšto jubiliejaus minėjimui.

P.A.

VIENGUNGIŲ PALATA

JONAS RIMKŪNAS

1

Kontraktoriaus Antano Liepos ištaigingoje rezidencijoje, Genevos ežero pakrantėje, pokylis jau buvo prie pabaigos. Iš toliau suvažiavę svečiai jau skirstėsi namų link, spausdami vieni kitiems rankas ir žadėdami vėl susitikti. Susiję ponios švelniai tarpusavy bučiavo, o jau nuo visų teko svirlinti kvepalų ir gerimų dar neužuostas bakterijas namų šeimininkei Laimai Liepenei. Gal jau ir ne per daug įdomūs ir gerokai įkaušę vyrai jaunai ir dar patraukliai namų šeimininkei nesigailėjo visokių komplimentų už puotos valgius ir už malonų vaišinimą. Svečiams išsiskirsčius, liko tik senieji Antano draugai, kurie buvo pakviesti ne tik pasisvečiuoti, bet ir pailsėti bent keletą dienų gražuose ežero pakrantėje, naujoje Antano viloje.

Seni tai buvo draugai, dar iš Lietuvos laikų. Nežiūrint jau per penkiasdešimt metų persivėrusį amželi, visi, išskyrus Antaną, buvo dar viengungiai. Kodėl taip įvyko, gal pasisekė atsekti pasakojimo tekmeje. O jie buvo keturi: Antanas, vyriausias, gal ir stipriausiai ekonominiu atžvilgiu įsikūręs, nes, dar jaunikaitis būdamas ir dirbdamas su savo tėčiu — dailide, išmoko ne tik dailidės, bet ir staliaus amato, kurį kiek patobulines Amerikoje nuo gerai apmokamo staliaus išėjo net į stabybos kontraktoriaus. Stasys, jauniausias, kybartiškiis, pasilikęs savo noru Vokietijoje, nes, mokėdamas vokiečių kalbą ir

kiek jau „elektromontieravęs“ Kybartuose, sakėsi bandysias gal kiek toliau pažengti elektrotechnikoje. O tėvynei esant čia pat, nenorėjo trenktis už jūrių marelį, į nežinomus kraštus. Aloyzas, mokyčiausias iš draugų, planavęs dar nepriklausomos Lietuvos universitete baigti humanitarinius mokslus, kuriems, kaip vėliau pasirodė, turėjo ne tik gabumą, bet ir talentą. Paulius, Suvalkijos sūnus, būsimas šimto margų ūkio paveldėtojas, „tėvynei šaukiant“, kaip jis sakydavo, nukrypes kitur.

Paulius ir Aloyzas, išemigravę Amerikon, gavo darbų didžiulės plieno liejyklose Pittsburghe, Pensylvanijoje. Būdami sumanūs ir pareigingi, palyginti, greitai prisisekė į gerai apmokamus darbus ir jau laukė neblogų pensijų. Laisvalaikius nuo nelengvo darbo skirdavo savo pamėgtiems dalykams: Aloyzas — herojiškai su sunkumais bekojantį lietuvių išėjimui spaudai, Paulius, turėdamas gražų, nors mokyklos ir nemačiusį baritoną, dalyvavo didelės lietuvių kolonijos choruose ir meno ansambliuose.

Pokylyje trūko tik Stasio, kuris irgi žadėjo atskristi net iš Vokietijos, nes buvo juk ne eilinis įvykis, bet draugų išsiskirstymo po platųjį pasaulį dvidešimpenkerių metų sukaktis. Tad ir susitikti, ir išsikalbėti labai jau norėjosi. Draugų žiniomis, Stasys irgi liks viengungiu.

Trys draugai susėdo prie didžiulio, dekoratyvinio židinio, nuo kurio viršūnės, rodos, į susirinkusius draugus žūrėjo reto grožio mūso — didžiulio kanadiško briedžio primerkto akys ir išsišakoję ragai. Laima nešiojo juodą kavą su citrinomis skručiukais, kaip Kauno Perkausko kavinėje, nes tai ir pritiko vyrų kompanijai. Antanas ištraukė dar senų laikų, iš Ruedeshaimo netoli Wiesbadeno užsilikęs ar tam tikslui tyčia palaikytą Asbach-Uralt konjako buteliuką.

Buvo dar ankstyvas pavasaris. Šildyti namų gal jau ir nereikėjo, bet pavasariškoji drėgmė dar jautėsi, taip ir ugniakuro šilimėle esančioms aplinkybėms ir nuotaiokoms visai tiko. Sauso beržo rąstukai romantiškai spragsėjo, neuotruokdamai užsisvajojusių draugų minčių, lakstančių turbūt po audringą praeitį.

— O gal Stasiukas ir pasirodys? — tylą nutraukė Antanas. — Juk ne čia pat. Gali ir tie vokiški Lufthanso irgi koki vaziukėle pamesti... Ką tu gali žinoti šiame robotų ir apie planetas besisukinančių erdvėlaivių amžiuje...

— Manau, kad ir atvažiuos, — pritarė ramiai Paulius, — pažiūrėsime rytoj.

— Vai-ly, vai ly-lia-lia, kur dingo mylima, — tyliai užniūniavo dar Wiesbadeno stovyklinių palėpių populiarią dainelę Aloyzas.

— ... žalias vynas ne vanduo... — dar pridėjo iš kitos „operos“ Paulius.

— ... Saulė buvo kaip kepurė, kai iš Biržų važiuo, tepiau sviestą aš ant sūrio, kaimo Jurgis aš buvau... — biržiečių tarne, kurią sunkoka bendrinės kalbos rašmenimis išreikšti, padeklamavo bene paties kadaise sukurta eilėraščių Aloyzas, pasitraukimą iš tėvynės prisiminęs. Visi skaniai nusijuokė. Vėl įsiviespatavo tylą... Visų mintys gal jau nuklydo į pokario metus.

Wiesbadeno išvietintųjų asmenų stovykla jau užsidarius, jie dar gavo šiaip taip leidimą įsikurti trijų aukštų kariško flygelio palėpėje. Nei lovėlės, nei staliukai, nei kėdės, tik keletas palėpės vėdinimo tikslams iškirstų langelių. Bet ką tai reiškė jaunims, karo aurdų „mėtytiems ir vėtytiems“ vyrams?

(Bus daugiau)

J. B. Bossuet

VISUOMENINIS RAGAIŠIS VISIEMS KVEPIA

Senais laikais Lietuvos kaimo ragaišis nebuvo kasdieninis svečias. Jeigu būdavo vestuvės ar stambesnio ūkininko sodyboje krikštynos, tai ragaišio ir pyragų kvapas plačiai pasklidavo, ir viso kaimo piemenys seiles varvindavo. Seiles varvindavo ir patvoriais slankiodavo, manydami, kad kas juos pastebės ir jiems kokią riekę išneš. Jeigu niekas jų nepastebėdavo ir ragaišio ar pyrago neišnešdavo, tai jie pradėdavo įvairias sunybes krestis. Ragaišis ne kasdieninis svečias, tad nereikia progų pražiopoti. Ir buvo taip, kad iš vienos trobos ragaišio kvapas sklido, o piemenys aplinkui slankiojo ir stimpinėjo. Ūkininko sūnus Antanukas išėjo iš trobos su stora ir dargi sviestuota ragaišio riekė. Vaikų akys žiba, seiles varva, o Antanukas sau ragaišį krimsoja. Vienas tu vaikų, kiek didesnis, ir sako: „Antanuk, gal nori su vaikais pažaisiti? Aš tau ragaišį palaikysiu“. Tokių ragaišio palaikytojų ir mes savo tarpe turime.

Šį kartą aš noriu pakalbėti apie visuomeninį ragaišį, būtent Lietuvos fondą. Kai Lietuvos fondas buvo pradėtas organizuoti, tai buvo daug skeptikų, kurie šaipėsi, nušalyje stovėjo ar basilus kaisiojo. Dabar tam ragaišiumi išaugus ir einant į ketvirtą milijoną, jo kvapas pradėjo sklirti. Aplinkui pradėjo pašaliečiai slankioti, ne tik norėdų „riekę palaikyti“, bet ir visą ragaišį paimti. O čia jau reikia saugotis.

Spaudoje atsirado rašinių su įvairiais pasiūlymais, kaip tą ragaišį raikyti. Labai dažnai tie siūlytojai nei sėjo, nei pjovė, nei į malūną vežė. Tik turi

JUOZAS ŽYGAS

geras raikymo idėjas. Kvapas sklinda, gomurį kutena ir vaizduotė žadina. Vieni jį norėdų panaudoti laisvinimo reikalams, kiti kovai prieš OSI, o kiti dar kitokių planus turi, visai neatsižvelgdami, kad ragaišis ne tam tikslui buvo keptas. Dabar mes jau žinome, kas yra tas ragaišis — tai yra visuomeniniai pinigai. Su visuomeniniais pinigais reikia labai atsargiai elgtis. Prie Lietuvos fondo pagrindinio kapitalo sudėjimo prisidėjo visos išsvijojos susipratę nariai. Fondas nepriklauso Chicago, kaip pat fondas nepriklauso ir jokiai politinei grupei ar sąjūdžiui. Fondas globoja švietimą, kultūrą, mokslą ir jaunimą. Tokį fondą steigėjai steigė ir tokiu mes turime jį išlaikyti.

Dabar atsirada kiti ir gal didesni pavojai. Prieš kiek laiko spaudoje pradėjo rodytis pranešimai, kad viena lietuvių komercinė institucija prie Chicago užperka didelius plotus žemės su pastatais. Sveikintinas žygis ir linkime sėkmės. Vėliau pradėjo rašinėti, kad tuose pastatuose bus vietos lietuvių visuomeniniams, religiniams ir kultūriniam reikalams. Irgi džiugiamas ir sveikiname! Dar kiek vėliau pradėjo rašinėti, kad ten bus įkurtas „Pasaulio lietuvių centras“.

O čia jau mes ir suabejo-

jame. Pirkimo tikslas yra labai aiškus — yra paremtas biznio pagrindu. Ir nieko blogo tame nėra. Tik blogai, kai biznis norima pridengti visuomeniniais išskabomis, ir dar blogiau, kai taikstomasi ir visuomeninius pinigus. Visų pirma „Pasaulio lietuvių centras“ neįsisteigė tik išskabomis, Reikia daug darbo, meilės ir širdies. Reikia daug savanoriškų darbo rankų. Iš Jaunimo centro dar niekas pelno nepadarė, taip pat pelno nepadarys ir tas tariamasis „Pasaulio lietuvių centras“.

To plano sugalvotojai tai gerai žino ir už tai pradėjo taikstyti ir visuomeninius pinigus. Spaudoje teko skaityti, kad Lietuvių fondui atsiųstas laiškas, kuriame prašoma, kad fondas prie to projekto prisidėtų bent su puse milijono dolerių. Reikia manyti, kad tokiu atveju fondas gautų pastatų dalį kultūriniam reikalams (kurie duotų nuostolius), o projekto sumanytojai pardavinėtų ir naudotų žemę biznio pagrindais. Taip sakant, būtų bendra karvė fondas gal gautų priekį, kurį turėtų šerti, o projekto sumanytojai įsitaisytų arčiau tešmens. Tokiu atveju būtų „good by“ ragaišio raikymui, nebūtų pinigų nei švietimui, nei menui, nei jaunimui. Reikia manyti, kad fondo vadovybė yra apdairesnė ir nepasiduos tokioms pagundoms. Taip pat reikia manyti, kad fondo ista-

tai to neeis. Jeigu fondas nėra taip apsaugotas, tai įvykstantis suvažiavimas balandžio 12 d. Jaunimo centre turėtų tai padaryti.

Fondo pinigų investavimas ir jų apsauga turėtų būti panašiai vykdomas kaip didžiųjų kompanijų pensijų fondų tvarkymas. Aš, būdamas „General Electric“ kompanijos pensininkas, negalėčiau ramiai miegoti, jeigu žinočiau, kad pensijų fondo globėjai pirkinėja žemes ar kokius centrus. Visuomeniniai pinigai yra slidūs kaip unguariai. Tad reikia atsargiai su jais elgtis.

Dabar pažūrėkime, kas yra tie „Pasaulio lietuvių centro“ entuziastai ir kokioje aplinkoje jis numatomas steigti. Mes vaikus leidome į savo paraprijų mokyklas ir į šeštadienes mokyklas. Prisdėjome vieni pinigais, kiti darbu prie Jaunimo centro statybos ir jo išlaikymo. Pagalbos ir šalis nesidairėme ir nebuvo kur dairytis, nes fondų dar nebuvo. Neturėjome pinigų rezidencijoms, bet turėjome centą kitą lietuviškai veiklai. Jaunesnioji karta, geriau uždūrianti, išbegiojo į tolimesnius priemiestius ir įsitaisė rezidencijas, bet nebeturi centą lietuviškai veiklai. Šiaip taip suorganizavo vaikų židnė, bet pinigų jo išlaikymui jau pradėjo dairytis ir tėvų, senelių ir visuomenines kišenes. Užperėitais metais Lietuvių Bendruomenės suvažiavime taip liūdnai nukalbėjo apie savo bėdas, kad sugraudino Bridgeporto pensininkų širdis, kurie beveik rengėsi organizuoti fondą vargšų „rezidencininkų“ gelbėjimui. Paskui jie pradėjo galvoti

apie savo centro steigimą. Iš tos pusės pasigirdo garsai ir pradėjo plaukti rašiniai apie gresiantį pavojų Jaunimo centrui. „Bėkim, bėkim, dangus grūna“, viską meskim ir skubėkim į laukus. Jaunimo centro vadovybei ir visuomenei neišsigandus ir nepasidavus panikai, nė dangus negriuvo. Tik centro statytojai pamatė, kad su savo dosnumu ir darbštumu ne tik centro, bet ir centriuko nepastatys keliolikos generacijų eigoje. Rezidencijų „mortgicai“, dviejų automobilių išlaikymas ir dar madoje jėgusių egzotiškų atostogų išlaidos pavargusius pečius perdaug spaudžia. Čia kaip tik ir švystelėjo geniali mintis įkisti rankas į visuomenines kišenes.

Tokiam pavojui iškilus, visi tie, kurie laiko į fondą atkištą kepures (mūsų garbingų organizacijų atstovai), turėtų susiorganizuoti į ubagų chorą. Susiorganizuoti į chorą ir didžiai gaudulingu balsu užtraukti tokias melodijas, kad net drąsiausi „ragaišio palaikytojai“ pradėtų atžargarion trauktis. Visuomeninių pinigų ir net garbingiausio biznio interesu negalima sudėti į tą patį krepšį. Fondai išaugus į didelę instituciją ir ragaišio kvapui sklindant, visuomet atsirastų tokių, kurie norės riekę ar kitą į savo sterblę įsimesti. Mes turime žiūrėti, kad fondas nepasidarytų biznio objektu, nebūtų „ju ar anų“, bet mūsų visų fondas. Tik bendromis jėgomis ir nebraidžiodami po pelkes turime stengtis jį išlaikyti ir toliau ugdyti. Apvainikuokime steigėjų ir savo pastangas penkių milijonų fondu.

CLASSIFIED GUIDE

RENTAL — FOR RENT

Miegamas kambarys nuomojamas Marquette Parko apylinkėje. Susidomėję skambinkit 776-4513.

PROPS — OPPORTUNITIES

Across From Lansing, II Airport 5,400 square foot shop attached to 4-unit office building, 3 acres, zoned B-3, eleven years old. Call Mr. Hancock 312/474-8900

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumu
Tel. 376-1882 ar 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

FRANK ZAPOLIS

3203 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

REAL ESTATE

BELL-BACE R.E.

J. BACEVICIUS
Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių švietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI

apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, prašau kreiptis į mm. mes patarnaujame Chicago ir priemiestuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

RIMAS L. STANKUS

REALTOR-ASSOCIATE
284-1900
Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „Drauge“.

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gl skelbimų kainos yra visoms priimanos.

The choice way to save.

Standard Federal's Variable Term CD lets you choose the term you want, right down to the day.

If you're saving for your child's education, a special vacation or even retirement, Standard Federal's Variable Term CD lets you choose the maturity date that will make your funds available exactly when you need them. From anywhere between one and five years.

The Variable Term CD also makes managing your IRA investments easier than ever, because you can match maturity dates as you add to your present IRA plan.

That makes the Variable Term CD perfect for any personal long or short-term financial needs you have.

And with a low minimum of \$250, the advantages of the Variable Term CD are well within reach.

Of course, those advantages include the financial strength and stability that Standard Federal Savings has offered our customers for over 76 years.

Stop by one of our eight locations today and choose the CD term that can do the most for you. The Variable Term CD.

Come up to our Standard.

For current rates, call 847-RATE.



HOME OFFICE: 4192 S. Archer Ave. Chicago 60632-1890, Ph. 647-1140
476 STREET: 2555 W. 47th St. Chicago 60632-1899, Ph. 523-1083
HICKORY HILLS: 3037 S. Roberts Rd. 60437-2199, Ph. 396-5050
LOMBARD: 23 N. Main St. 60148-2332, Ph. 627-1140
DOWNS GROVE: 5100 Forest Ave. 60515-4667, Ph. 963-1140
GARFIELD RIDGE: 641 S. Archer Ave. Chicago 60638-2688, Ph. 767-5200
HILL CREEK: Hill Creek Shopping Center, Hickory Hills 60437-4788, Ph. 599-1977
OAK LAWN: 10350 S. Pulaski Rd. 60453-4955, Ph. 424-5910

NAUJA KNYGA APIE BALTIJOS VALSTYBES

1985 metų gale pasirodė knygų rinkoje naujas veikalas: prof. I. Joseph Vizulio „Nations Under Duress: The Baltic Nations“, išleistas Associated Faculty Press, Inc., Port Washington, N.Y. Knyga yra 209 puslapių labai gerai dokumentuota. Autorius yra nuo 1961 metų tarptautinės teisės ir politinių mokslų profesorius Lewis universitete, Illinois. Knygos įžangoje autorius dėkoja prof. dr. V.S. Vardžiui už patarimus jam knygą rašant.

Knygos turinyje pateikiama Pabaltijo valstybių istorinė ir geografinė apžvalga, politinė padėtis prieš 1940 metų įvykius, Sovietų Sąjungos įvykdymą Pabaltijo valstybių okupacija 1940 m., Vakarų sąjungininkų 1941-1945 m. laikysena Pabaltijo valstybių atžvilgiu, nacių okupacija, Sovietų tikslai panaikinti tautines Pabaltijo tautų tapatybes, laisvo apsisprendimo teisę. Kartu nurodoma, koks dabar yra Pabaltijo valstybių statusas bei Pabaltijo valstybių problema po 1975 metų (Helsinkio akto).

Priede yra pateikiami tekstai Atlanto chartos, valstybės sekretoriaus rašti Pabaltijo valstybių atstovams ir 1983 metų JAV atstovės ambasadorės Jeanne J. Kirpatrick spaudos komunikatas Jungtinių Tautų gen. sekretoriui su JAV prezidento pareiškimu apie Pabaltijo valstybių pripažinimo sukaktį.

Knygoje yra labai gerų informacijų, kurios yra naudingos žinoti visiems, kuriems rūpi išlaikyti Pabaltijo valstybių problemą gyvą tarptautinėje plotmėje.



Pranešame, kad iš spaudos išėjo nauja Algimanto Kezys fotografijų knyga LITHUANIA — THROUGH THE WALL. Knyga didelio formato, 105 puslapių su nuotraukomis apie Lietuvą, kurias Kezys padarė, lankydamsis Lietuvoje 1983 metų rudenį. Tai dešimties dienų trukusios viešnagės Lietuvoje fotografinis dienoraštis su paties fotografo anglų kalba parašytomis komentarais apie lankytas vietas — Vilnių, Kauną, Trakus, Anykščius, Rumsiškes. Įžanga knygai parašė Kazys Almenas, išleido Loyola University Press Chicagoje, gaunama „Drauge“ ir pas platintojus.

Kaina: \$15.95.

ALGIRDO GUSTAIČIO KELIONĖS NEŽINOMUOSE KRAŠTUOSE



Nuotaikingai aprašyti atsiminimai iš kelionių po:
MEKSIKĄ
MALAZIJĄ
SINGAPORĄ
JAPONIJĄ
HONG KONGĄ
KINIJĄ
THAI
Aukštųjų 140 autorialaus darytų nuotraukų!
Autorius su dail. J. Pauteniumi Meksikoje 1963 m.
Gaunama Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA
Kaina \$10.75 su persuntimu. Illinois gyventojai dar pridėda .72 valstijos mokesčio



San Francisco LB apylinkės Kūčių vakarienėj Vytautas Šliūpas bando dovaną išrašyti iš Kalėdų Senelio (D. R. Petrio).

Mūsų kolonijose

Grand Rapids, MI

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENTĖ

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventės minėjimas šiais metais bus sekmadienį, vasario 16 d. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje ir salėje. 11:45 val. ryto bus iškelta lietuviška vėliava prie bažnyčios. 12 val. bus lietuviškos šv. Mišios bažnyčioje (Myrtle ir Quarry Streets, N.W.). Mišias laikys klebonas kun. Ken Schichtel.

Pamokslas bus sakomas lietuviškai. 3:30 val. po pietų prasidės šventės minėjimas Šv. Petro ir Povilo mokyklos salėje, 1433 Hamilton St., N.W. Pagrindinis šventės kalbėtojas bus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininkas ir žinomas lietuvių sportininkų vadovas Rimantas Dirvonis iš Chicago (prieš daugiau kaip 30 metų jis gyveno Grand Rapids). Po svečio žodžio bus meninė programa, kurią atliks Grand Rapids lietuviai.

Kviečiame visus lietuvius, jų šeimas ir draugus amerikiečius gausiai dalyvauti ir kartu atšvesti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventę.

LIETUVIŠKOS MIŠIOS

Grand Rapids lietuviai esame dėkingi Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonui kunigui Ken Schichtel, kad jis daugiau pramoksta ir vis lietuviškiau praveda mūsų šv. Mišias kiekvieną sekmadienį 12 val. ir ypač minėtinas šventes leidžia tvarkyti taip, kaip lietuviai pageidauja.

Didelė padėka priklauso vargonininkui A. Kamsickaitėi ir choro nariams už lietuviškas gražias giesmes, šv. Mišių lektoriams už skaitymus ir jaunajam Petriui Trešgos yra įstrigęs mažas kraštas, vadinamas Lietuva. Mums tas pavergtas kraštas yra žinomas kaip Lithuania. Taip prieš Kalėdas Philadelphia dioclezijos plačiai skaitome savaitraštyje „The Catholic Standard and Times“ rašė Lietuvos vitytis Joseph E. Simmons.

Toliau jis pastebi, kad šiam Pabaltijo kraštui 1940 m. netekus nepriklausomybės, pavergėjų išūliai yra puola mas tikėjimas. Dėl to tenai labai trūksta kunigų. Bet nežiūrint didelio politinio spaudimo, Kalėdų rytą bažnyčios bus pripildytos žmonių. Mums nėra reikalo į geležinę uždangą nukreipti raketas. Mes turime maldomis padėti krikščionėms seserims bei broliams, besigrumantiems su ateistinėmis pavergėjais, kuriems jėga yra teisė, rašo vitytis iš Pennsburg, Pa.

Bronius Vaskaitis

Koncertinę dalį atliks šv. Marytė Bizinkauskaitė, Metropolitan operos konkurso viena iš dešimties finalisčių, praėjusią vasarą dainavusi Santa Fe opereje. Piniginį vąjį praves Algis Danta su tartininkais. Rengėjai kviečia visur dalyvauti ir, kaip visada, kiek galima didesne auka paremti Lietuvos laisvinimo darbus. Vasario 15 d., sekmadienį, 7 v.v. Lietuvių namuose Kultūros centre prie kavutės bus visuomenės susitikimas su dr. Antanu Razma ir pokalbis Lietuvių fondo reikalais.

GRAUDUS LAIŠKAS

„Ten, kur krikščionybė kaunasi su ateizmu, kur režimas nepripažįsta Dievo, kur nušaunama iš kelio netyčia išskrypęs lėktuvas, kur raketos nukreiptos į Dievą mylinčias tautas, ten už geležinės uždangos yra įstrigęs mažas kraštas, vadinamas Lietuva. Mums tas pavergtas kraštas yra žinomas kaip Lithuania. Taip prieš Kalėdas Philadelphia dioclezijos plačiai skaitome savaitraštyje „The Catholic Standard and Times“ rašė Lietuvos vitytis Joseph E. Simmons.

„Ten, kur krikščionybė kaunasi su ateizmu, kur režimas nepripažįsta Dievo, kur nušaunama iš kelio netyčia išskrypęs lėktuvas, kur raketos nukreiptos į Dievą mylinčias tautas, ten už geležinės uždangos yra įstrigęs mažas kraštas, vadinamas Lietuva. Mums tas pavergtas kraštas yra žinomas kaip Lithuania. Taip prieš Kalėdas Philadelphia dioclezijos plačiai skaitome savaitraštyje „The Catholic Standard and Times“ rašė Lietuvos vitytis Joseph E. Simmons.

PAVASARIO KONCERTAS

Apylinkės valdyba 1986 balandžio 12 d., sekmadienį, ruošia smagų pavasario koncertą, kurio programą atliks iš Chicago atvykusi lietuvių tautinių šokių grupė „Vytis“ su jos vadove Violeta Smiėliauskaite-Atkinson.

Prašom visus iš anksto ruošti šiame koncerte dalyvauti. Daugiau informacijų pranešim vėliau.

G. K.

East Chicago, Ind.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Ši dižioji mūsų tautos šventė šiemet bus atšvesta dvi dienas tokia tvarka.

Vasario 15 d. 8:30 val. ryto per Hammond WJOB radio stotį bus transliuojama Vasario 16 d. pritaikyta programa, kurią praves žinių komentatorius Irwin Lewin, dalyvaujant Audronei Brazaitytei ir Gerald Mikšui. Tą pačią dieną 9 val. ryto prie East Chicago miesto rotušės bus pakelta nepriklausomos Lietuvos vėliava. Dalyvaus East Chicago miesto meras Robert Pastrick, Amerikos legiono Vytauto posto legionieriai ir East Chicago miesto pareigūnai. Po vėliavos pakėlimo iškilnių bus bendri pusrūčiai legiono 369 salėje Chicago Ave., East Chicago.

Vasario 16 d. 10:30 v. ryto bus atnaujiamas šv. Mišios už kenčiančią Lietuvą šv. Pranciškaus lietuvių parapijos bažnyčioje East Chicago ir šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Gary. 3:30 v. p.p. šv. Pranciškaus parapijos salėje East Chicago bus iškilmingas Lietuvos atkūrimo minėjimas su banketu ir programa, pagrindinę kalbą sakys Stasys Dubauskas. Meninė programa dalyje dalyvaus sol. Gražina Stauskaitė, akompanuojant muz. Robertui Mockui.

Alto Lake apskr. skyriaus valdyba maloniai kviečia visus apylinkės lietuvius į visus rengimus gausiai atsilankyti.

Valdyba

DRAUGAS, antradienis, 1986 m. vasario mėn. 4 d.

5

A.†A.

JERONIMAS ŽLIOBA

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. vasario 2 d., 3:00 val. p.p., sulaukęs 67 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje Siesikų valsčiu. Amerikoje išgyveno 35 m. Pasiliko dideliame nuliūdime pusseserės: Alice Lubis (Lake Geneva, Wisc.), Frances Freiksa, Marcella Sinkus ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje paliko 2 brolius ir 2 seserys.

Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., antradienį, vasario 4 d., nuo 4-9 val. vak.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, vasario 5 d. Iš koplyčios 10:00 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: pusseserės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. ANNA ROMANAS

(KAREIVA)

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. vasario 2 d., 7:30 val. vak., sulaukusi 94 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Virginija Yasaitis, žentas Edward, 2 sūnūs: Richard Romanas, marti Marie ir Thomas Roman, 3 vaikaičiai ir 7 provaikaičiai.

Velionė buvo našlė a.a. Jono.

Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., antradienį, vasario 4 d., nuo 3-9 val. vak.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, vasario 5 d. Iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Šeima prašo gėlių nesijusti.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukte ir sūnūs.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĒVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

A.†A.

Prelatui dr. P. CELIEŠIUI mirus,

reikiame užuojautą jo giminėms ir artimiesiems ir gėdime netekę artimo jaunimo stovyklos „DAINAVA“ draugo ir talkininko.

ALRKF-jos Jaunimo stovyklos taryba

BRANGIAI motinai

A.†A.

ONAI ARLAUSKIENEI

išėjus į amžinybę, jos dukrą, mūsų brangią sesę JANINĄ MIKUTAITIENĘ, velionės vyrą JONĄ ARLAUSKĄ ir visą šeimą nuosirdžiai užjaučiame.

A.V.T. Kun. Gražinos Vyr. Škaučių Būrelio Sesės ir Šeimos



MARQUETTE NATIONAL BANK

63rd and Western Avenue 476-5100
62nd and Pulaski Road 838-3300
MEMBER FDIC • MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM



San Francisco LB apylinkės kūčių vakarienėj Kalėdų Senelis apdovanoja Saulių Tervydį gražiomis dovanomis.

